

ДВАМАТА БРАТЯ И МАГЪОСНИЦАТА

Превод от руски: Дона Минчева, 1995

chitanka.info

Веднъж двама братя отишли на лов. Срецнали в гората едно куче. По-големият брат попитал по-малкия:

— Да го убия ли?

— Не ме убивайте! — примолило се кучето. — Ще ви дам по три кученца. Първите се казват Дръж, вторите — Чупи, а третите — Разбий-желязо. Сграбчат ли нещо първите, на пух и прах го правят, като почнат вторите да чупят — нищо здраво не остава, а вземат ли третите нещо да трошат, на всички страни хвърчат парчета!

Послушали го. След малко срещнали един вълк. По-големият брат попитал по-малкия:

— Да го убия ли?

— Не ме убивайте — примолил се вълкът. — Ще ви дам по едно вълче. Вълчетата ще ви помогнат да узнаете всичко, което ви дотрябва.

Послушали го. След това срещнали една мечка. По-големият брат попитал по-малкия:

— Да я убия ли?

— Не ме убивайте! — примолила се мечката. — Ще ви дам по едно меченце. Те могат да се покатерят, където поискаш.

Послушали я. Срецнали един рис. По-големият брат попитал по-малкия:

— Да го убия ли?

— Не ме убивайте! — примолил се рисът. — Ще ви дам по едно рисче. Те могат да издраскат, когото щеш.

Послушали го. Срецнали и една лисица. По-големият брат попитал по-малкия:

— Да я убия ли?

— Не ме убивайте! — примолила се лисицата. — Ще ви дам по едно лисиче. Лисичетата могат да излекуват всекиго.

Послушали я. Срецнали след това един елен. По-големият брат попитал по-малкия:

— Да го убия ли?

— Не ме убивайте! — примолил се еленът. — Ще ви дам по едно еленче. Всяко може да понесе какъвто щеш товар.

Послушали го. Срецнали една сърна. По-големият брат попитал по-малкия:

— Да я убия ли?

— Не ме убивайте! — примолила се сърната. — Ще ви дам по едно сърненце. Сърненцата могат да изтичат, където поискаш.

Послушали я. Срещнали по-нататък един заек. По-големият брат попитал по-малкия:

— Да го убия ли?

— Не ме убивайте! — примолил се заекът. — Ще ви дам по едно зайче. Те могат да избягат от когото щеш.

Послушали и него братята, взели своите животни помагачи и тръгнали на различни страни. Преди да се разделят, забили ножовете си в дънера на един голям дъб. Ако един от тях се върне и види, че ножът на брат му е ръждясал, ще разбере, че го е постигнала беда. Блести ли ножът — значи всичко е наред. По-големият брат тръгнал по един околен път, а по-малкият — направо. На другия ден по-големият брат стигнал до един дворец. Дворецът бил пуст — жива душа нямало вътре, само една девойка седяла сам-самичка.

— Сестра да си ми девойко, кажи ми къде са хората?

— Всички хукнаха да гонят белия елен и се превърнаха в камъни. И баща ми е с тях.

— Това е станало, сестрице, защото са нямали помагачи. А аз имам колкото щеш и ще уловя елена.

Излязъл на двора, гледа — един бял елен тича край двореца. Спуснал се да го гони, а помагачите му — след него. Изведнъж еленът изчезнал. Погледнал момъкът нагоре — на една трепетлика седяла грозна вещица.

— Ей, вещице, слез оттам! Иначе ще изпратя мечето си и то веднага ще те смъкне на земята!

— Ще слеза, ще слеза, позволи ми само лекичко да ударя с тази пръчица животните ти, за да не ме ухапят.

Момъкът позволил. Щом вещицата докоснала с пръчицата си животните, те още в същия миг, заедно с момъка, се вкаменили.

Минало време и по-малкият брат се върнал при дъба. Гледа — ножът на брат му съвсем ръждясал. Тръгнал той веднага да търси брат си, стигнал до същия дворец, където живеела сам-самичка девойката.

— Сестра да си ми, девойко, къде са другите хора?

— Всички хукнаха да гонят белия елен и се превърнаха в камъни. Мина оттук един млад юнак, а с него и животни помагачи. Искаше да улови елена. Но не можа и се вкамени и той.

— Но това е брат ми! Кажи ми как да го спася?

— Няма да спасиш брат си, ами по-добре бягай оттук и ако можеш вземи и мен. Ти, момко, не знаеш каква зла вещица се е качила на онази трепетлика. Стига само думица да каже и с пръчицата си да ни докосне, и аз, и ти, и всичките ти животни ще се вкаменим за вечни времена. Ако разбере, че съм говорила с тебе, зло ще ни сполети. Да бягаме, юначе, докато още не е станало късно!

Метнал се момъкът на гърба на вълчето, сложил пред себе си девойката и препуснал. Животните ги последвали. Изведнъж земята под тях забучала — вещицата се спуснала да ги гони. Видял момъкът, че с вълчето няма да избягат от нея. Скочил на земята и се прехвърлил заедно с девойката на мечето. А вещицата ги настигала все повече. Яхнали тогава елена. Но вещицата все пак бягала по-бързо от тях — още малко и ще ги настигне. Зайчето тичало колкото сили имало; еленчето препускало направо, без път; вълчето, мечето, лисичето летели през мочури и храсти, колкото им държали краката; рисчето чак се препъвало от бързане. Само Дръж, Чупи и Разбий желязо тракали със зъби. Но какво можели да направят те? Сега вече и бързоногият елен разбрал, че вещицата ще ги настигне. И казал на момъка:

— Потъркай десния ми рог — ще излезе четка. Хвърли я през лявото си рамо, но не се обръщай назад!

Хвърлил момъкът четката през лявото си рамо и изведнъж зад тях изникнала гъста гора. Но вещицата и през тази гора преминала. Еленът се обадил отново:

— Потъркай десния ми рог — ще излезе камък. Хвърли го през лявото си рамо, но не се обръщай назад!

Хвърлил момъкът камъка през лявото си рамо и изведнъж зад тях се издигнала висока планина. Но вещицата и през нея преминала. Тогава еленът казал:

— Разтъркай десния ми рог — ще излезе кърпа. Хвърли я през лявото си рамо, но не се оглеждай назад!

Хвърлил момъкът кърпата през лявото си рамо и изведнъж зад тях се разляла огнена река. Вещицата не могла да премине през нея.

Слязъл момъкът от елена, за да си поеме дъх. Но нямало много време за почивка, трябвало да построят някаква колиба, та да има къде да подслонят глава през нощта. И всички дружно се заловили за

работа: един хвърлял, друг вдигал, трети носел, четвърти слагал, пети връзвал, шести покривал — споряла им работата.

Когато легнали най-сетне да спят, еленът извикал момъка навън и му рекъл:

— Сега ти трябва да ме убиеш! Главата ми закопай под прага, а тялото — под пода. Вземи това ширитче и го пази като очите си! Когато намислиш да напуснеш това място, замахни с ширитчето от дясно на ляво, привържи с него главата към тялото ми и аз отново ще се съживя.

— Но как мога да убия своя спасител?

— Не говори глупости, аз няма да те науча на нещо лошо. Всичко е за твое добро.

Момъкът постъпил така, както го научил еленът, а ширитчето сложил на прозореца.

На сутринта решил да отиде на лов със своите помагачи животните, за да намерят нещо за ядене. Девойката останала в колибата. Видяла тя ширитчето и помислила: „Какво ли се търкаля тук това хубаво ширитче? Я да си вържа аз чорапа с него.“

Но когато си вързала чорапа, замахнала случайно с ширитчето отляво надясно. В същия миг над огнената река се прехвърлил мост и вещицата минала по него. Спуснали се върху нея животните помагачи, няма отървяване от тях! А в бързината си тя забравила своята пръчица до трепетликата. Но нали е вещица, дяволии у нея колкото щеш: замахнала с ръка и ето че пред нея зинала дълбока яма. Изтича някое животно — и хоп — в ямата! Изтича друго, и то — хоп! — в ямата!

Като нападали така всички в ямата, тя се затворила с девет железни врати. Ами сега? Момъкът и девойката останали без помагачи.

А вещицата се хилела насреща им:

— Напалете добре банята и се изкъпете хубавичко, после ще закуся с вас!

Напалили те банята. Вещицата задрямала на слънце. Банята още не била готова, когато изведнъж се появила еленовата глава и продумала:

— Колко сте глупави! Защо бързате така да палите банята? Дръж, Чупи и Разбий желязо само три врати са разбили. Не бързайте, позабавете се, докато разбият всичките врати!

Щом еленовата глава изчезнала, вещицата скочила.

— Аз лежа, лежа — казала тя — и откога чакам! Скоро ли ще бъде готова банята?

— За един от нас може и да е готова, но за двама ни трябва да притурим още малко дърва.

— Е, щом се бавите толкова, няма да закусвам с двамата.

И като казала това, вещицата сграбчила девойката и извадила единия ѝ преден зъб, който бил от чисто злато. Този зъб добрата вълшебница Лайма подарила на девойката и ако този зъб изчезнел от устата ѝ, тя трябвало да умре. Така и станало. Щом вещицата извадила зъба, девойката умряла. Вещицата я сложила в един железен ковчег и отишла да я зарови на кръстопътя. Докато вършело това, еленовата глава пак се появила:

— Дръж, Чупи и Разбий желязо са разбили още три врати.

Докато погребвала девойката, вещицата още повече огладняла:

— Побързай с банята — изкрещяла тя на момъка, — иначе ще те изям и неизмит!

— Ей сега, ей сега, нека само водата се постопли още малко!

Полегнала си вещицата на припек, а еленовата глава пак се появила:

— Дръж, Чупи и Разбий желязо разбиват последните три врати. Чакай помагачите си!

След малко животните изскочили от ямата. Скрили се всички в банята: зайчето — под скамейката, сърненцето — под одъра, лисицата — зад вратата, вълкът — в котела, мечката — зад пещта, рисът — в отдушника, а Дръж, Чупи, Разбий желязо и момъкът — под пещта. Вещицата се приближила:

— Готово ли е най-сетне? — извикала тя.

— Готово, готово, влез!

Вратата скръцнала и вещицата влязла в банята. Че като се нахвърлили всички върху нея! Удряли, хапали, драли, боли, били вещицата, но пак не можели да я доубият — забравили да затворят вратата и вещицата успяла да избяга.

Животните се разскачали от радост. Но щом момъкът им казал какво се е случило с девойката, радостта им се сменила с тъга. Решили да намерят девойката. Зайчето бягало напред, вълкът и кучетата душили следите. Стъпка по стъпка, намерили най-после гроба. Рисът и

сърната изкопали железния ковчег, мечката го измъкнала навън. Дръж, Чупи и Разбий желязо строшили капака, а лисицата намерила златния зъб до главата на девойката. Момъкът го сложил на мястото му и девойката изведнъж се съживила. После с помощта на ширитчето съживили и елена и всички се отправили към двореца, където преди били намерили девойката. По пътя хитрата лисица казала:

— Всички уж подушваме, а не можахме да подушим, че вещицата е забравила пръчицата си на трепетликата. Трябваше ли тогава да бягаме толкова надалеч?

— Нищо от това — обадил се еленът. — Сега ще накараме вещицата да слезе на земята без пръчицата си, а ако не иска, ще съборим трепетликата.

Речено-сторено. Приближили се до трепетликата. Вещицата намръщено се гушела в клоните ѝ и хленчала:

— Студено ми е, ох, колко ми е студено! Пусни ме да слеза на земята и да се постопля! А за да не ме изпохапят животните ти, позволи ми да ги ударя с пръчицата си!

Но момъкът не искал и да чуе!

— Да не си посмяла да слезеш с пръчицата си! — извикал той. — По-добре кажи ми, какви са тези камъни наоколо?

— Това са и хора, и животни.

— Добре, ако са и хора, и животни, кажи ни как да ги съживим?

Но вещицата за нищо на света не се съгласявала да каже. Е, щом е така, всички се заловили да секат трепетликата.

— Не я сечете, не я сечете! Всичко ще ви кажа. Вземете пръст от корените ѝ и посипете с нея камъните. Тогава те ще се съживят!

Така и станало. Съживили се хората, съживил се и по-големият брат, и неговите животни помагачи, бащата и майката на девойката и всичките им придворни. Събрал се народ като на панаир — игла да хвърлиш, няма къде да падне. Наобиколили трепетликата и я повалили на земята заедно с вещицата. А като падала, тя не успяла дори и ръка да вдигне, за да удари някого с пръчицата си.

Нахвърлили се върху нея животните и я разкъсали.

По-малкият брат се оженил за девойката. По-големият брат също останал да живее с тях в двореца. А старият цар отстъпил на зет си престола.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.